

Tá oljupallur vitjaði á Nólsoyarfirði í 2006. Myndatøka Jan Müller/oljan.fo

Tjóðveldi vil endurskoða oljuskattalóggávuna

Jan Müller

19.03.2014 - 18:25

[Oljan.fo](http://oljan.fo)

Tjóðveldi hevur lagt uppskot fyri tingið til samtyktar um at endurskoða oljuskattalóggávuna í Føroyum. Uppskotið kemur til 1. viðgerð á tingi hósdagin fyrrapartin.

Við uppskotinum vil Tjóðveldi, at løgtingið heitir á landsstýrið um at leggja frágreiðing og møgulig lógaruppskot fyri Løgtingið, sum eftirmeta og endurskoða lógirnar um at skatta og krevja framleiðslugjöld í sambandi við kolvetnisvirksemi.

Í viðmerkingunum sigur Tjóðveldi m.a.:

”Knøpp fimtan ár eru nú liðin, síðani fyrstu lógirnar um at skatta og krevja framleiðslugjöld av kolvetnisvirksemi undir Føroyum vórðu gjørdar og samtyktar á tingi.

Trý útbjóðingarumfør til leiting eftir og framleiðslu av kolvetnum eru síðan samtykt við lóg.

Fyrirreikingarnar til føroysku oljulóggávuna vóru drúgvar og væl skipaðar umvegis Oljuráðleggingarnevndina í nítíárunum - og síðan við Oljumálastýrinum og Oljumálaráðnum á odda.

Men tá ið ræður um reglurnar fyri skatt og framleiðslugjöld í sambandi við inntøkur landskassans av tilfeinginum, sum er ogn Føroya fólks, eru stórar broytingar hendar í grundarlagnum fyri lóggávuni:

- -Lógirnar og metingarnar eru gjørdar í eini tíð, tá ið oljuprísurin var á einum heilt øðrum stigi og var á uml. 18-20 USD fyri tunnuna.

- -Nýggjar leiðir eru bjóðaðar fram til leiting og framleiðslu á økjum og í londum - m.a. norðan fyri okkum og í arktiska økinum - sum ikki vóru mett gjørlig tá av tøkniligum ávum.

- -Nýggj lond hava samtykt oljulóggávu og skattingarreglur, sum byggja á aðrar metingar enn okkara og leggja dent á aðrar royndir og hættir at tryggja landinum inntøkur av oljuvirksemi.

- -Vitanin um hættirnar at flyta yvirskot millum móðurfeløg og dótturfeløg í altjóða fyrirkomulagnum er vorðin alt størri.

Tað er sjálvsagt alneyðugt, at politisku karmarnir og lógargrundarlagið eru í fastari legu, og at fortreytir og avtalur verða fylgdar mótvegis vinnuni, ið bjóðar seg fram og ger íløgur.

Tó er onki forgjørt í - og tað eigur at vera ein skylda hjá politisku skipanini mótvegis føroyska samfelagnum - at vit javnan eftirmeta og endurskoða lógir og reglur í samsvari við broytingar í heiminum og í samfelagnum og í sambandi við tøknilig nýbrot og nýggja vitan. Og at vit støðugt meta um, hvørt lógir og reglur røkka teimum endamálum, ið tær vóru ætlaðar.

Lógargrundarlagið í dag

Føroyska lóggávan um at skatta og at áseta framleiðslugjöld í sambandi við kolvetnisvirksemi er ásett í hesum lógum:

1. Løgtingslóg nr. 26 frá 21. apríl 1999 um at skatta inntøkur av kolvetnisvirksemi, sum seinast broytt við løgtingslóg nr. 23 frá 17. mai 2004.

2. Løgtingslóg nr. 16 frá 14. februar 2000 um álíkning, innkrevjing, eftirlit o.a. í sambandi við skatting av inntøku av kolvetnisvirksemi, sum broytt við løgtingslóg nr. 100 frá 20. desember 2002.

3. Løgtingslóg nr. 5 frá 8. februar um fyrsta útbjóðingarumfar til leiting eftir og framleiðslu av kolvetnum.

4. Løgtingslóg nr. 27 frá 17. mai 2004 um annað útbjóðingarumfar til leiting eftir og framleiðslu av kolvetnum.

5. Løgtingslóg nr. 45 frá 28. mai 2008 um triðja útbjóðingarumfar til leiting eftir og framleiðslu av kolvetnum, sum broytt við løgtingslóg nr. 94 frá 12. november 2008

Høvuðslógin um at skatta inntøkur av kolvetnisvirksemi frá 1999 er bygd á at skatta yvirskot av sjálvari kolvetinsframleiðsluni. Talan er um eina stigvaksandi skattaskipan í mun til yvirskot og framleiðslunøgð - og um avskrivningarreglur, flyting av halli og yvirskoti við ávísam áramálsásetingum.

Framleiðslugjöld eru ásett í teimum trimum útbjóðingarlógunum - og verða sett í sjálvt loyvið, sum er eitt fylgiskjal til lógirnar.

Talan er um:

1. a) Eitt víddargjald, sum verður ásett pr. ferkilometur av víddini á loyvisøkinum. Gjaldið veksur í mun til áramálið, sum loyvislavari hevur loyvið og er ásett í føstum krónutali. Frá kr. 750,-tey fyrstu 6 árin og upp í kr. 39.250,- frá 16. ári. Av gjaldinum skal ávísur partur nýtast til kravdar umhvørvisárinskanningar.

2. b) Eitt framleiðslugjald, ið er ásett til 2% av framleiðsluvirðinum av kolvetninum - og ásetingar eru um, hvussu virðið verður gjørt upp við ymsum fortreytum.

Yvirskotstengt og long útlit fyri inntøkum til landskassan

Samantikið er galdandi lóggáva í Føroyum so at siga bert bygd á inntøkum til landskassan, sum eru tengdar at staðfestum yvirskoti av oljuframleiðslu.

Framleiðslugjöldini eruviðfáningur í samlaðu metingini og eru læst føst í føstum krónuupphæddum og føstum prosenttali.

Við avskrivningarreglum og flytingarreglum og áramálsásetingum fyri at staðfesta yvirskotsgjald, eru sostatt rættliga long útlit fyri inntøkum til landskassan - og ávís ógreiða um, hvussu ber til at rokna veruliga virðið av tilfeinginum og av tí, ið eigur at falla til landið og til komandi ættarlið í Føroyum.

Tørvur á neyvum arbeiði og útgreiningum

Tískil er neyðugt at fremja rættstundis umhugsni í hesum umráðandi máli fyri framtíðina í Føroyum. Ein ørgryнна av gransking, tilfari og metingum finst um skattaskipanir og avgjaldsskipanir fyri kolvetni og náttúruutilfeingi.

Eisini finst føroyskur førleiki á hesum øki, har serratgerðir og arbeiðsroyndir hjá fólki hava viðgjørt og greinað móguleikarnar.

Á hesum grundarlagi verður skotið upp, at Løgtingið heitir á landsstýrið um at eftirmeta og endurskoða lóggávuna um at skatta og taka avgjöld av kolvetnisvirksemi.

Tilmælið er, at hetta verður gjørt við einum neyvum útgreiningararbeiði, har royndir úr øðrum londum, samanberingar, metingar um broytt viðurskifti, metingar um møgulig hol í lóggávuni og onnur týðningarmikil viðurskifti verða mett og vígað.

Høvuðsendamálið við arbeiðinum og møguligum uppskotum eigur at vera, at tilfeingisrentan av kolvetni, sum er ogn Føroya fólks, í størstan mun kemur øllum føroyingum til góðar - bæði núverandi og ókomin ættarlið,” sigur Tjóðveldi í viðmerkingunum til uppskotið, ið er undirskrivað av Høgni Hoydal, Gunvør Balle, Páll á Reynatúgvu, Bjørt Samuelsen , Kristina Háfoss og Sirið Stenberg.